

Карпів В. А.

група АМ–42 (Тернопільський національний
педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Задорожна І. П.

ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сучасні тенденції розвитку закладів загальної середньої освіти в Україні висувають перед педагогічною наукою і практикою нові вимоги та завдання щодо навчання іноземних мов. Швидкий розвиток інформаційних та телекомунікаційних технологій, інтеграція України у європейський культурний та освітній простір, просування наших фахівців на світові економічні ринки пришвидшують процес переходу від репродуктивного способу навчання, що базується на засвоєнні готової інформації, до діяльнісно-орієнтованого підходу, який передбачає формування в учнів системи компетентності.

Мета нашого дослідження обґрунтувати доцільність використання комунікативного підходу в навчанні іншомовного граматичного матеріалу учнів старших класів; з'ясувати особливості сучасних технологій формування іншомовної граматичної компетентності старшокласників.

Іншомовна граматична компетентність – це здатність учня до коректного граматичного оформлення своїх усних і писемних висловлювань і розуміння граматичного оформлення мовлення інших;

У сучасних умовах все більшого поширення набуває комунікативний метод навчання іноземних мов, що ґрунтується на комунікативній теорії мови, яка основну мету вивчення мови вбачає у формуванні комунікативної компетентності (communicative competence). Іншомовна граматична компетентність учня розуміється як його особистісне психологічне новоутворення, що включає поряд з когнітивними і поведінковими аспектами довготривалу готовність і здатність не тільки розуміти, а й самостійно висловлювати певний сенс, оформляючи його при цьому у вигляді фраз і речень, використовуючи систему граматичних правил даної мови. Н. К. Складенко і граматичну компетентність розглядає як здатність індивіда до коректного граматичного оформлення своїх усних і писемних висловлювань та розуміння граматичного оформлення мовлення інших, яка ґрунтується на складній і динамічній взаємодії відповідних навичок і знань та граматичної усвідомленості [3, с. 15].

Розвиток граматичної компетентності полягає в створенні вміння використовувати граматичні засоби мови на основі знання принципів, які керують з'єднанням лексичних елементів в значимі фрази, тобто вміння розуміти і висловлювати думки в процесі виробництва і розпізнавання грамотно сформульованих речень (на противагу заучуванню і відтворенню застиглих зразків) [1, с. 134].

Основними компонентами іншомовної граматичної компетентності учнів виступають граматичні знання, граматичні навички і граматична усвідомленість, тобто здатність учнів реєструвати й розпізнавати граматичні явища в усному і писемному мовленні, знати їх особливості та закономірності утворення та функціонування [2, с. 100].

Формування граматичної компетенції, необхідної для здійснення комунікативної діяльності старшокласників, є одним з найбільш актуальних завдань методики викладання англійської мови.

1. Процес формування англомовної граматичної компетенції є моделлю реальної комунікації [4, с. 8].

2. Формування англомовної граматичної компетенції реалізується у процесі мовленнєвої діяльності, коли учасники комунікації намагаються вирішити реальні та уявні задачі сумісної діяльності засобами англійської мови.

3. Процес формування англомовної граматичної компетенції є цілеспрямованим, вмотивованим та осмисленим процесом пізнання дійсності засобами мовлення, який стимулює в студентів мовленнєво-розумову активність.

Отже, учитель повинен комплексно підходити до формування англомовної граматичної компетентності учнів з урахуванням їхніх вікових особливостей та вимог чинної програми щодо усного продукування для кожного класу. Використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій сприяє ефективному розвитку англомовної компетенції старшокласників загальноосвітньої школи в монологічному мовленні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Карпенко Н. М. Концептуальні підходи до формування іншомовної граматичної компетенції студентів і курсу факультету іноземних мов / Н. М. Карпенко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки. – 2013. – Вип. 111. – С. 133–136.
2. Мірошник І. В. Поняття іншомовної граматичної компетентності та особливості її реалізації в початковій школі / І. В. Мірошник // Молодий вчений. – 2018. – № 2.1 (54.1). – С. 99–103.
3. Скляренко Н. К. Методика формування іншомовної граматичної компетенції в учнів загальноосвітніх навчальних закладів / Н. К. Скляренко // Іноземні мови. – 2011. – № 1. – С. 15–25.
4. Lasagabaster D. Foreign Language Competence in Content and Language Integrated Courses / D. Lasagabaster // The Open Applied Linguistics Journal. – 2014. – 31–42 p.

Кіт В. С.

IV курс, факультет іноземної філології,
(ДВНЗ «Ужгородський національний університет»)
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Андрусак І. В.

SPOKEN PRODUCTION AND SPOKEN INTERACTION IN EFL TEACHING

The ultimate goal of EFL teaching and learning in Ukrainian secondary schools is to enable learners to achieve the levels of English proficiency set by the Foreign Language Curricula for different levels of schooling: A1/A2 for the 4th grade; A2/A2+/B1 for the 9th grade; A2+/B1/B2 for the 11th grade.

Effective EFL teaching involves developing four major skills that constitute the real process of communication: reading, writing, listening and speaking. Of those, the ability to speak is often regarded as the most preferable since students' participation in spoken interaction enhances their language performance and proves to be itself "an engine for language learning" [3, p. 4].

However, speaking appears to be one of the most neglected issues in theory and practice of EFL teaching. It is more challenging and difficult for second language learners to master due to its complex nature. According to Shiamaa speaking is considered as a complex cognitive process that involves learners in the mastery of a wide range of sub-competences such as linguistic, discourse, pragmatic and fluency competences [4, pp. 30–31].

In Martin Bygate' opinion, speaking has been neglected in EFL research [1, p. 155]. Most scholars in the field have mainly concentrated on second language performance in terms of accuracy, fluency and complexity as well as oral language as a meaningful context rather than on teaching and learning issues. Moreover, a considerable body of research deals with general issues of second language teaching and learning and the teaching of reading and writing. On top of that, English course books have been found to show little emphasis on the oral skills [Ibid].

Hence, *the topicality of the research* into oral production in the EFL classroom is stipulated by the important role spoken language plays in the development of students' all-round language abilities and the need to foster students' spoken interaction in the EFL classrooms.

This paper is part of wider research which aims at exploring effective tools and techniques for the English teacher to employ in the EFL classroom in order to foster students' oral production on